

ZAGRANICZNE SYSTEMY SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

INDIE

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK PO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA

MATERIAŁ INFORMACYJNY OPRACOWANY PRZEZ
BIURO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA – ENIC-NARIC POLSKA

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Warszawa, 2024 r.

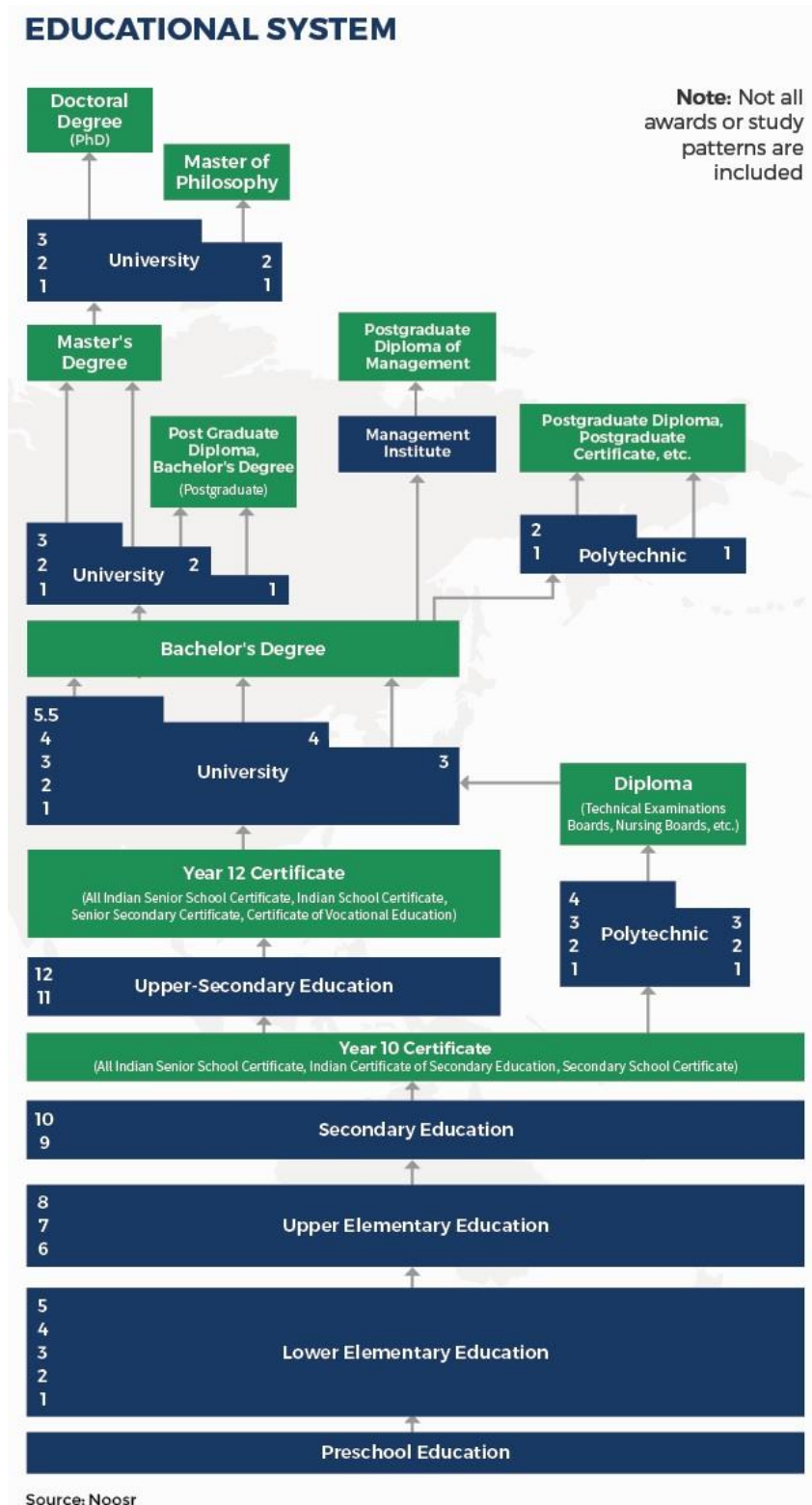
Spis treści

Schemat systemu edukacji Indii	3
Dokumenty uprawniające do podjęcia studiów pierwszego stopnia lub studiów jednolitych.....	4
Szkolnictwo wyższe – informacje ogólne	4
Studia pierwszego stopnia.....	5
Studia poziomu pośredniego.....	7
Studia drugiego stopnia i studia jednolite.....	7
Studia trzeciego stopnia (doktoranckie)	9
Skala ocen.....	9
Lista uczelni	10
Tabela ewaluacyjna indyjskich dyplomów	11
Wydawane dyplomy	13

Noty prawne

1. Opracowanie udostępnione jest na licencji Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0 International).
2. Informacje zawarte w opracowaniu służą wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym i nie stanowią źródła prawa, urzędowej interpretacji przepisów prawa, a także nie są oficjalnym stanowiskiem właściwych organów lub władz.

Schemat systemu edukacji Indii

Źródło: <https://wenr.wes.org/wp-content/uploads/2018/09/WENR-0618-Country-Profile-India.png>

Dokumenty uprawniające do podjęcia studiów pierwszego stopnia lub studiów jednolitych

Prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Indiach mają osoby, które posiadają świadectwa ukończenia 12-letniej edukacji, czyli tzw. **Higher Secondary Certificate (Vocational Higher Secondary Certificate)** lub **Standart 12 (Standart 12 Vocational Certificate)**. Nazwy tych świadectw mogą się różnić w zależności od wydających je instytucji (np.: All Indian Senior School Certificate, Indian School Certificate, Senior Secondary Certificate, Certificate of Vocational Education). Wstęp na niektóre kierunki studiów może być dodatkowo uzależniony od zdania określonych egzaminów wstępnych (ich wykaz można znaleźć na stronie internetowej [National Testing Agency](#)).

Warto zwrócić uwagę, że wstęp na studia wyższe mają również osoby, które ukończyły średnie lub ponadśrednie kształcenie zawodowe nadzorowane przez All India Council for Technical Education lub inną instytucję państwową. Kształcenie trwa od 1 roku do 3 lat i w zależności od kierunku przyjmowani są na nie posiadacze Secondary School Certificate (Standard 10) lub Higher Secondary Certificate (Standard 12). Dokumenty o nazwie **Diploma** wydawane są przez State Boards of Technical Education lub uznane uniwersytety.

UWAGA: W niektórych przypadkach posiadacze Diploma mogą być w Indiach przyjmowani od razu na drugi rok studiów pierwszego stopnia i w skróconym trybie uzyskać tytuł Bachelor. Trzeba natomiast podkreślić, że sama kwalifikacja nie należy do systemu szkolnictwa wyższego – należy ona do systemu szkolnictwa średniego zawodowego.

Uzyskane w Indiach świadectwa uprawniające do podejmowania studiów wyższych, podlegają w Polsce uznaniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie opracowanej przez Departament Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji Narodowej, właściwego w kwestii uznawalności świadectw: <https://www.gov.pl/web/edukacja/uznawanie-wykształcenia-uzyskanego-za-granica>

Szkolnictwo wyższe – informacje ogólne

Szkolnictwo wyższe w Indiach nadzorowane jest zarówno na poziomie centralnym (poprzez [Departament Szkolnictwa Wyższego w Ministerstwie Edukacji](#)), jak i stanowym (poprzez [State Higher Education Councils](#)). W 1956 r. rząd Indii ustanowił [University Grants Commission](#) (UGC) główną instytucją odpowiedzialną za wyznaczanie i utrzymanie standardów kształcenia i badań naukowych w sektorze szkolnictwa wyższego. Do kompetencji UGC należy również przydział środków pieniężnych na działalność uznanych w tym państwie uniwersytetów i koledży. Od 2013 r. UGC wymaga od wszystkich podległych mu uczelni uzyskania akredytacji jednej z państwowych agencji akredytacyjnych (najczęściej [National Assessment and Accreditation Council](#) – NAAC). Uczelnie techniczne bądź uczelnie kształcące na kierunkach technicznych muszą natomiast posiadać akredytację [All India Council for Technical Education](#) (AICTE).

Warto wspomnieć, że w Indiach bardzo popularną formą kształcenia jest kształcenie na odległość. Umożliwia ono dostęp do szkolnictwa wyższego osobom, które z różnych względów nie mogą uczęszczać na zajęcia stacjonarne. Kształcenie to jest nadzorowane przez [Distance Education Bureau](#) działające w ramach UGC, a oferowane w ten sposób programy studiów muszą posiadać akredytację

odpowiedniej agencji (w zależności od kierunku jest to np. UGC, AICTE lub [National Council for Teacher Education](#)).

Głównym kryterium podziału indyjskich instytucji szkolnictwa wyższego są przede wszystkim uprawnienia do samodzielnego wydawania dyplomów oraz nadawania tytułów zawodowych i stopni naukowych. Uniwersytety centralne, uniwersytety stanowe, instytucje na prawach uniwersytetu (*deemed universities*), uniwersytety prywatne oraz instytucje o znaczeniu państwowym (*Institutions of National Importance*) takie prawo posiadają, natomiast koledże – nie.

Uniwersytety centralne i uniwersytety stanowe tworzone są w drodze ustawy rządu centralnego lub stanowego. Oba rodzaje uczelni otrzymują finansowanie ze środków państwowych poprzez UGC lub rząd stanowy.

Instytucje na prawach uniwersytetu (*deemed universities/deemed-to-be universities*) powstają dzięki przemysłowi. Są to uczelnie prowadzące kształcenie w wielu specjalnościach związanych z jednym tylko obszarem lub kierunkiem studiów. Po uzyskaniu akceptacji UGC, instytucje te mogą otrzymać od rządu centralnego status uniwersytetu i posługiwać się mianem „*deemed university/deemed-to-be university*”.

Uniwersytety prywatne tworzone są poprzez odpowiednią ustawę stanową, nie otrzymują jednak finansowania państwowego. Sposób funkcjonowania prywatnych uniwersytetów regulują przepisy określone przez UGC, które przewidują m.in. zakaz afiliowania przez te uczelnie koledży oraz zakaz tworzenia filii w innych stanach. Jako że prywatne uniwersytety są relatywnie nowymi twórcami, wiele z nich wciąż oczekuje na akredytację NAAC lub AICTE.

Instytucje o znaczeniu państwowym (*Institutions of National Importance*) otrzymują to miano od rządu centralnego. Są to wiodące instytucje prowadzące kształcenie akademickie o wysokim standardzie, na które przyjmowani są jedynie najlepsi studenci.

Koledże są państwowymi lub prywatnymi instytucjami uprawnionymi do prowadzenia kształcenia na poziomie wyższym, jednak nieposiadającymi prawa do samodzielnego wydawania dyplomów ukończenia studiów, nadawania tytułów zawodowych i stopni naukowych. Koledże mogą być częścią uniwersytetu lub posiadać jego afiliację. Te z nich, które uzyskały akceptację UGC, mogą również otrzymywać dotacje państwowe. Afiliowane koledże realizują program studiów opracowany przez dany uniwersytet i przygotowują studentów do egzaminów – nie mogą ich jednak same przeprowadzić. Dużo większą swobodę w opracowywaniu i realizacji programów studiów, a także prawo do określania własnych warunków rekrutacji, mają koledże autonomiczne. Uznaje się, że oferują one wyższe standardy kształcenia, niż koledże afiliowane. Status koledżu autonomicznego nadawany jest przez UGC na okres 5 lat i podlega cyklicznej ocenie ze strony uniwersytetu. Do jego uzyskania niezbędne jest także zdobycie akredytacji ze NAAC lub National Board of Accreditation (koledże afiliowane nie muszą jej posiadać).

Studia pierwszego stopnia

W Indiach można wyróżnić kilka rodzajów studiów pierwszego stopnia. Podstawowe kryteria ich podziału to: ścieżka kształcenia – ogólnoakademicka lub zawodowa, poziom – undergraduate lub postgraduate oraz system – stary lub nowy.

Pass/General Bachelor oraz **Honours/Special Bachelor** to programy ogólnoakademickie. Studia te trwają z reguły 3 lata i najczęściej kończą się uzyskaniem tytułu **Bachelor of Arts, Bachelor of Science** lub **Bachelor of Commerce**.

Ogólnoakademickie dyplomy nadające tytuł Bachelor, sklasyfikowane na poziomie przynajmniej Second Class/Division i potwierdzające ukończenie studiów z wynikiem przynajmniej 55%, dają w Indiach prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia.

Studia Professional Bachelor na poziomie undergraduate są przykładem studiów zawodowych. Prowadzą one do uzyskania dyplomu nadającego tytuł **Bachelor ze wskazaniem dziedziny** lub **Bachelor of Science**. Okres kształcenia jest z reguły dłuższy, niż w przypadku studiów ogólnoakademickich, choć zdarzają się też programy krótsze. I tak, studia na kierunku rolnictwo, inżynieria, pielęgniarstwo, farmacja, fizjoterapia i technologia trwają 4 lata, na kierunku architektura, stomatologia, sztuka i weterynaria – minimum 5 lat, na kierunku medycyna – minimum 5,5 roku, natomiast na kierunku zarządzanie, zarządzanie w biznesie, dziennikarstwo, kultura fizyczna, czy aplikacje komputerowe – 3 lata. Studia w dziedzinie prawo oferowane są albo jako studia 5-letnie, albo jako opisane niżej studia Professional Bachelor na poziomie postgraduate.

Studia Professional Bachelor na poziomie postgraduate to również studia zawodowe, lecz skierowane do osób, które posiadają już inny dyplom Bachelor. Obejmują takie dziedziny, jak: edukacja, dziennikarstwo, bibliotekoznawstwo i kultura fizyczna – programy tych studiów trwają 1-2 lata, a także prawo – program tych studiów trwa 3 lata. Absolwenci otrzymują tytuł **Bachelor ze wskazaniem dziedziny**.

Wszystkie dyplomy Professional Bachelor dają prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia zawodowe drugiego stopnia w tej samej dziedzinie. Jedynie na studia MBA przyjmowane są osoby, które uzyskały dyplom Bachelor w dowolnej dziedzinie (poza kilkoma specjalizacjami).

2-letni Bachelor to przykład starego programu studiów. Funkcjonował on w stanach, które nie w pełni wprowadziły system kształcenia oparty na modelu 12+3. Studia na poziomie Pass trwały 2 lata, a na poziomie Honours 3 lata. Absolwenci 2-letniego programu Bachelor mieli prawo wstępu na 2-letnie studia Master pod warunkiem, że na danym kierunku program Honours nie był dostępny.

Dyplom nadający tytuł Bachelor uzyskany po ukończeniu 2-letnich studiów nie ma swojego odpowiednika w polskim systemie edukacji i z tego względu nie podlega w naszym kraju formalnemu uznaniu. Po przyjęciu kandydata na studia wyższe pierwszego stopnia polska uczelnia może jednaj zaliczyć na ich poczet zajęcia zrealizowane w trakcie trwania ww. programu kształcenia. Zaliczenie zajęć następuje na zasadach określonych w regulaminie studiów.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uzyskany w Indiach dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, dający w tym kraju prawo do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, uprawnia w Polsce do:

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych.

Ze względu na długi czas oczekiwania na wydanie właściwego dyplomu (nawet ok. 2-3 lat), powyższy zapis ustawy stosuje się także w odniesieniu do wydanych w Indiach tymczasowych zaświadczeń o ukończeniu studiów – tzw. Provisional Certificate.

Polski odpowiednik indyjskiego dyplomu uzyskanego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia może zostać ustalony w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

Studia poziomu pośredniego

Posiadacze tytułu Bachelor mogą w Indiach zostać przyjęci na studia prowadzące do uzyskania **Post Graduate Diploma** lub **Postgraduate Diploma** (czasem na dyplomie widnieje jedynie nazwa „**Diploma**”). Program kształcenia trwa od pół roku do 2 lat i jest oferowany zarówno przez instytucje szkolnictwa wyższego, jak i instytucje niezależne (*stand-alone institutions*), prowadzące nieakademickie kształcenie zawodowe (np. *polytechnics*). Warto zaznaczyć, że Post Graduate Diplomas nie są zatwierdzane przez University Grants Commission, a więc poziom kształcenia prowadzący do ich uzyskania może być różny w zależności od oferującej go instytucji. Niektóre programy posiadają jednak akredytację All India Council for Technical Education lub innych instytucji odpowiedzialnych za kształcenie w konkretnych zawodach (*professional council*).

Na uwagę zasługuje fakt, że Post Graduate Diploma in Management (PGDM) uzyskany po ukończeniu 2-letniego kształcenia akredytowanego przez AICTE, może – po spełnieniu określonych warunków – zostać w Indiach uznany za równoważny z dyplomem MBA (decyzję w tej sprawie wydaje Association of Indian Universities).

Post Graduate Diploma nie ma swojego odpowiednika w polskim systemie edukacji i z tego względu nie podlega w naszym kraju formalnemu uznaniu. Możliwość zaliczenia okresu kształcenia prowadzącego w Indiach do uzyskania Post Graduate Diploma na poczet studiów drugiego stopnia w Polsce jest przedmiotem indywidualnej oceny dokumentów kandydata.

Studia drugiego stopnia i studia jednolite

Podobnie jak ma to miejsce w przypadku studiów pierwszego stopnia, programy studiów drugiego stopnia również dzielą się na kilka rodzajów.

General Master to studia ogólnoakademickie, na które przyjmowane są osoby, które ukończyły przynajmniej 3-letni program studiów pierwszego stopnia i uzyskały tytuł Bachelor. Program kształcenia trwa 2 lata i najczęściej nie obejmuje obowiązku napisania i obrony pracy dyplomowej. Absolwenci otrzymują dyplom nadający tytuł **Master of Arts**, **Master of Science** lub **Master of Commerce**.

Professional Master to studia zawodowe skierowane do posiadaczy tytułu Bachelor, oferowane w tych samych dziedzinach, co studia Professional Bachelor. Przyjęcie na studia następuje najczęściej w oparciu o wyniki egzaminów wstępnych. W zależności od kierunku, program kształcenia trwa

od 1 roku do 3 lat, a absolwenci otrzymują tytuł **Master ze wskazaniem dziedziny**. Do ukończenia studiów niezbędne jest zaliczenie projektu badawczego. W dziedzinach medycznych kształcenie trwa zawsze 3 lata i kończy się uzyskaniem tytułu **Doctor of Medicine (MD)**, **Master of Surgery (MS)** albo **Master of Dental Surgery**. W porównaniu do opisanych wyżej dyplomów ogólniakademickich, dyplomy uzyskane w wyniku ukończenia studiów zawodowych mają wyższy status zarówno na rynku pracy, jak i w procesie rekrutacji na studia doktoranckie.

UWAGA: Tytułu Doctor of Medicine (MD) uzyskiwanego po ukończeniu studiów professional Master nie należy mylić z tytułem **Doctor of Medicine (DM)** uzyskiwanym po ukończeniu specjalizacji. Specjalizację medyczną mogą robić osoby, które posiadają tytuł MD lub MS. Innym przykładem dyplomu specjalizacyjnego jest **Master of Chirurgiae (M.Ch.)**.

W Indiach oferowane są również programy jednolitych studiów wyższych – tzw. **Integrated Master**. Programy te obejmują głównie dziedziny ścisłe. Kształcenie trwa 5-6 lat i zawiera w sobie program studiów pierwszego i drugiego stopnia, a do jego ukończenia niezbędne jest zaliczenie projektu badawczego. Absolwenci otrzymują dyplom nadający tytuł **Master ze wskazaniem dziedziny** (najczęściej spotykany jest tytuł Master of Technology), choć niektóre programy kończą się jednoczesnym uzyskaniem dwóch dyplomów – ww. dyplomu nadającego tytuł Master oraz dyplomu nadającego tytuł Bachelor (są to tzw. *dual degree programmes*).

Poza ww. programami studiów drugiego stopnia i studiów jednolitych, w Indiach istnieje także specjalny program studiów, którego celem jest przygotowanie absolwentów do pracy akademickiej i badawczej. Studia te nazywane są czasem **studiami przeddoktoranckimi**, a wstęp na nie mają osoby, które posiadają już tytuł Master (uzyskany najczęściej w wyniku ukończenia studiów general Master). Kształcenie trwa od 1 roku do 2 lat i kończy się uzyskaniem tytułu **Master of Philosophy**.

Dyplomy Master sklasyfikowane na poziomie co najmniej Second Class/Division i ukończone z wynikiem przynajmniej 55%, dają w Indiach prawo do wstępu na studia doktoranckie. Dodatkowo wymagane jest też posiadanie przygotowania do pracy akademickiej i badawczej (ukończenie studiów Master posiadających komponent badawczy). W przypadku braku przygotowania do pracy badawczej wymagany jest dyplom Master of Philosophy.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ww. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uzyskany w Indiach dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub studiów jednolitych, dający w tym kraju prawo do ubiegania się o nadanie stopnia doktora, uprawnia w Polsce do:

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych,
- ubiegania się o przyjęcie do szkoły doktorskiej lub o nadanie stopnia doktora.

Ze względu na długi czas oczekiwania na wydanie właściwego dyplomu (nawet ok. 2-3 lat), powyższy zapis ustawy stosuje się także w odniesieniu do wydanych w Indiach tymczasowych zaświadczeń o ukończeniu studiów – tzw. Provisional Certificate.

Polski odpowiednik indyjskiego dyplomu uzyskanego po ukończeniu studiów drugiego stopnia lub studiów jednolitych może zostać ustalony w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

Studia trzeciego stopnia (doktoranckie)

Studia doktoranckie w Indiach prowadzone są w systemie stacjonarnym i z reguły trwają 3 lata (niektóre uczelnie określają czas trwania tych studiów na minimum 2 lata). Program studiów najczęściej obejmuje pracę badawczą i konieczność napisania i obrony rozprawy doktorskiej. Po ich pozytywnym ukończeniu absolwenci otrzymują stopień **Doctor of Philosophy (PhD)**. Jest to stopień nadawany niezależnie od kierunku kształcenia, co oznacza, że absolwentowi studiów doktoranckich w dziedzinie nauk medycznych również nadawany jest stopień Doctor of Philosophy.

Poza zwykłymi studiami doktoranckimi większość uniwersytetów oferuje również tzw. wyższe doktoraty (*higher doctorates/post-doctoral degrees*), takie jak **Doctor of Letters, Doctor of Science** lub **Doctor of Civil Law**. Nadawane są one osobom, które posiadają PhD i legitymują się licznymi osiągnięciami i publikacjami wyników badań, choć czasem wymogiem jest również związanie z danym uniwersytetem.

Polski odpowiednik indyjskiego stopnia naukowego może zostać ustalony w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych za granicą.

Skala ocen

Uczelnie indyjskie samodzielnie określają, jaką skalę ocen stosują, a informacja na jej temat znajduje się w transkrypcie (najczęściej na jego odwrocie). Skala ta może być procentowa, punktowa lub literowa, a końcowa średnia ze studiów przekłada się na klasyfikację uzyskanego dyplomu.

Poniższe tabele przedstawiają przykładowe skale ocen oraz ich wpływ na klasyfikację dyplomów.

Division / Class	Ocena (przykład 1)	Ocena (przykład 2)	Ocena (przykład 3)
First with Distinction	Powyżej 70%	---	Powyżej 70%
First	Powyżej 60%	Powyżej 60%	Powyżej 60%
Second	45% - 59%	Powyżej 50%	Powyżej 50%
Third / Pass	33% - 44%	Powyżej 36%	Fail: poniżej 50%

Tabela 1: Przykład wpływu średniej procentowej na klasyfikację indyjskich dyplomów.

Opis	Skala 10-punktowa	Skala 7-punktowa	Skala 4-punktowa	Division / Class
Outstanding	A = 10	O = 7		First
Excellent	A- = 9		A = 4	First
Very good	B = 8	A = 6		First
Good	B- = 7	B = 5	B = 3	Second
Avarage	C = 6	C = 4	C = 2	Second
Below avarage	C- = 5	D = 3		Third / Pass
Marginal	D = 4		D = 1	Third / Pass
Poor	E = 2	E = 2		(Fail)
Very poor	F = 0	F = 1		(Fail)

Tabela 2: przykład wpływu skali punktowej/literowej na klasyfikację indyjskich dyplomów.

Lista uczelni

Lista uznanych uczelni działających w systemie szkolnictwa wyższego Indii dostępna jest są na stronie internetowej University Grants Commition: <https://www.ugc.ac.in/> (w zakładce Universities należy wybrać Consolidated list of all universities).

Na tej samej stronie, w zakładce Colleges, można również wyszukać uznane koledże.

Listę instytucji o znaczeniu państwowym (*Institutions of National Importance*) można znaleźć na stronie Ministerstwa Edukacji: <https://www.mhrd.gov.in/institutions-national-importance>

Tabela ewaluacyjna indyjskich dyplomów

Nazwa dyplomu/kwalifikacji	Uznanie dyplomu w celu kontynuacji kształcenia w Polsce	Uznanie w innych celach
Bachelor uzyskany w wyniku ukończenia 2-letnich studiów	Możliwość zaliczenia okresu studiów na poczet studiów pierwszego stopnia.	Brak odpowiednika w polskim systemie edukacji
Bachelor of Arts Bachelor of Science Bachelor of Commerce (sklasyfikowany na poziomie poniżej Second Class/Division, średnia poniżej 55%) uzyskany w wyniku ukończenia studiów Pass/General Bachelor lub Honours/Special Bachelor	Możliwość zaliczenia okresu studiów na poczet studiów pierwszego stopnia.	Nostryfikacja
Bachelor of Arts Bachelor of Science Bachelor of Commerce (sklasyfikowany na poziomie przynajmniej Second Class/Division, średnia przynajmniej 55%) uzyskany w wyniku ukończenia studiów Pass/General Bachelor lub Honours/Special Bachelor	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia i studiach podyplomowych.	Nostryfikacja
Bachelor ze wskazaniem dziedziny Bachelor of Science uzyskany w wyniku ukończenia studiów Professional Bachelor na poziomie undergraduate		
Bachelor ze wskazaniem dziedziny uzyskany w wyniku ukończenia studiów Professional Bachelor na poziomie postgraduate		
Post Graduate Diploma Postgraduate Dipoma	Podlega indywidualnej ocenie	Podlega indywidualnej ocenie

<p>Master of Arts Master of Science Master of Commerce (sklasyfikowany na poziomie poniżej Second Class/Division, średnia poniżej 55%) uzyskany w wyniku ukończenia studiów General Master</p>	<p>Możliwość zaliczenia okresu studiów na poczet studiów drugiego stopnia.</p>	<p>Nostryfikacja</p>
<p>Master ze wskazaniem dziedziny Doctor of Medicine (MD) (sklasyfikowany na poziomie poniżej Second Class/Division, średnia poniżej 55%) uzyskany w wyniku ukończenia studiów Professional Master</p>		
<p>Master ze wskazaniem dziedziny (sklasyfikowany na poziomie poniżej Second Class/Division, średnia poniżej 55%) uzyskany w wyniku ukończenia studiów jednolitych (Integrated Master)</p>		
<p>Master of Arts Master of Science Master of Commerce (sklasyfikowany na poziomie przynajmniej Second Class/Division, średnia przynajmniej 55%) uzyskany w wyniku ukończenia studiów General Master</p>	<p>Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, studiach podyplomowych, a także – po ocenie przygotowania do pracy akademickiej i badawczej – możliwość kontynuacji kształcenia w szkole doktorskiej oraz ubiegania się o nadanie stopnia doktora.</p>	<p>Nostryfikacja</p>
<p>Master ze wskazaniem dziedziny Doctor of Medicine (MD) (sklasyfikowany na poziomie przynajmniej Second Class/Division, średnia przynajmniej 55%) uzyskany w wyniku ukończenia studiów Professional Master</p>		
<p>Master ze wskazaniem dziedziny (sklasyfikowany na poziomie przynajmniej Second Class/Division, średnia przynajmniej 55%)</p>		

uzyskany w wyniku ukończenia studiów jednolitych (Integrated Master)		
Master of Philosophy		
Doctor of Philosophy	Nostryfikacja	Nostryfikacja
Higher doctorates	–	Brak odpowiednika w polskim systemie edukacji

Wydawane dyplomy

W Indiach nie ma określonych w przepisach wzorów dyplomów. Każda uczelnia wydaje dyplomy o własnym wzorze. Dyplomy są wydawane w języku angielskim lub hindi. Niektóre uczelnie wydają dyplomy sporządzone w dwóch językach.

Ze względu na długi czas oczekiwania na wydanie właściwego dyplomu (nawet ok. 2-3 lat), absolwenci często posługują się tymczasowym zaświadczeniem o ukończeniu studiów – tzw. Provisional Certificate.